

Toda prešlo je nekaj minut in naša torpedovka se vrne nepoškodovana v pristanišče, francosko brodovje pa je izginilo za obzorjem.

Črnogorska zastava v Zagrebu.

K. B. Zagreb, 28. oktobra. Danes se je na trgu pred kornim zapovedništvom eno črnogorsko zastavo razstavilo, katero je ena naših pogorskih brigad dne 6. oktobra v boju pridobila.

Vri praporščak.

Jelačićev polk je bil v zadnjih bojih ob Drini nameščen na zelo izpostavljeni postojanki. Neki praporščak je znal svoje ljudi navdušiti za najneverjetnejša junaštva in se je tudi prebil ž njimi skozi sovražne čete. Bil je ranjen in prepeljali so ga z 20 možmi njegove stotnije v Zagreb. V Zagrebu so hoteli v bolnišnici namestiti praporščaka v častniško sobo, a praporščak je prosil, naj ga raje puste pri njegovih hrabrih Ličanih, čemur so tudi ugodili. In praporščak je sedaj sobni poveljnik pri svojih ljudeh, njihov tolažnik in svetovalec, ki jih razvedruje s svojim vedno svežim humorjem. Če pa začenja veselo razpoloženje ponehavati in ljudje hočejo obupovati, tedaj pa zagri po sobi praporščakovo povelje: „Nastop!“ In vojaki, ležeči v pločevinastih oblogih, ki se ne morejo ganiti s postelje, se zakrohotaajo na vse grlo . . .

Novo armade.

„Kölnische Zeitung“ piše: Vest, da se na Angleškem 1.200.000 mož vežba za vojaško službo, je malo verjetna. Mogoče je, da Angležem res ne manjka ljudi, ker jih je mnogo brez posla in jih je samo v tekstilni industriji glasom „ekonomista“ pol milijona brez zaslužka. Toda Angleži nimajo zmognih ljudi, da bi rekrute podučevali. Vrh tega očita angleško časopisje vojnemu ministerstvu, da ni pripravljeno za organizacijo velikih mas, ker nima za nje ne oblek, ne orožja. „Times“ in drugi angleški časopisi so nedavno tega pisali, da Angleška še tedaj ne bo mislila na mir, ko bo že zadnji ruski kozak stal ob Uralu in bo zadnji sluga v Bordeauxu vjet. Angleška pravi, da je doslej poslala v vojno samo svoje predstraže, masa pa da pride v jeseni leta 1915. Ta izpoved kaže, da gre angleška mobilizacija le počasi naprej, kar dela na Francoskem slabo kri. V oficijalnih izkazih pravijo Angleži, da so do 10. oktobra izgubili 1541 oficirjev in 32.880 vojakov. To je velikansko odstotek, ker Angleži sami računajo, da so doslej poslali na bojišče samo 200.000 mož. Od 10. oktobra naprej so imeli Angleži seveda še nove izgube. Na vsak način pa angleška armada broječa 1 milijon mož, ne vzemirja Nemčije. Pri oboroženem narodu, kakor je nemški, se bori vsak za svojo domovino in ne kakor pri Angležih za devet ali sedaj 15 šilingov na dan. Zvišanje vojaške plače najboljša priča, kako je navdušenje angleških prostovoljcev. Naši prostovoljci, dasi niso plačani, dajo svoje življenje za domovino. Njih je dva milijona, Avstrija pa jih ima pol drugi milijon. Ti trije pa in en pol milijona mož bodo v kratkem izvežbani. Če se jim doda še letnih 1914., znaša to na Nemškem in v Avstriji en milijon več. Na razpolaganje je torej 4 in pol milijona mož proti takoimenovanemu milijonu 200.000 Angležev, in to zadostno govori, kako je ciniti angleške baharije.

Koliko sovražnikov so Nemci že vjeli?

Iz Berlina poročajo listi: Do 21. oktobra bilo je v vjetniških taborih na Nemškem: Francozov: 2.472 oficirjev, 146.897 vojakov; — Rusov: 2.164 oficirjev, 104.524 vojakov; — Belgijcev: 547 oficirjev, 31.378 vojakov; — Angležev: 218 oficirjev, 8.669 vojakov. — Med temi vjetniki je 6 francoskih, 18 ruskih (med njimi 2 zapovedujoča) in 3 belgijskih generalov. Vse skupaj vjeli so torej hrabri naši

nemški zavezniki 296.869, torej skoraj 300 tisoč sovražnikov. — To je bilo pa le do 21. oktobra. Med tem časom pa do danes napravili so zopet mnogo tisoč vjetih, tako da je število vjetih sovražnikov že 300.000 daleč prekosilo.

Utrjevanje Pariza.

Berolin, 24. oktobra. (Kor.-urad.) „Vossische Zeitung“ javlja preko Kodanja: Dela pri pariških utrdbah se nadaljujejo s podvojeno silo. Gubernator Gallieni je ukazal, da se spravi iz pariških bolnišnic vsi ranjenci. Izvedenci sodijo, da je Pariz založen s premogom le do srede decembra. Vojna uprava je sklenila odpraviti rdeče hlače pri armadi ter jih nadomestiti z modrosivimi.

Nekaj o topovih in njih nabojih.

Vsak dan beremo ali slišimo pripovedovati ranjence o topovih in njihovem smrtonosnem delovanju. Ne bo odveč, če prav na kratko opišemo to vrsto bojnega orožja.

Topovi, ki služijo roškovanju na suhem, so dvojne vrste: kanoni in možnarji (ali havbice). Kanoni imajo dolge cevi in mečejo svoja zrna nizko pri tleh, naravnost proti sovražnim ciljem. Ako se cilj, na primer sovražna četa ali nizek okop, za katerim je skrita, vidi, streljajo nanjo kanoni. Če pa je sovražnik skrit za visokim okopom ali za hribom, tako da ga ni videti, ga vzamejo na piko možnarji. Ti imajo kratke cevi in streljajo visoko v zrak obrnjeni, tako da strel najprej leti visoko napošev v zrak, potem pa, ko doseže višek, pada zopet pošev proti svojemu cilju, ki ga zadene od zgoraj navzdol. Naša artilerija (topništvo) je razdeljena v kanonske in možnarske polke (Feld-Kanonen-Regimenter in Haubitzen-Regimenter). 42 cm topovi, ki rušijo francoske in belgijske trdnjave kakor piškave orehe, so veliki možnarji, katerih cev ima v premeru 42 cm.

Nabijajo ali bašejo topove s podolgastimi, več kilogramov težkimi naboji. Nekdaj so bili ti naboji okrogli (odtod ime kroglja) in iz celega kosa. Rabili so jih samo za rušenje trdnjav. Danes streljajo tudi na sovražne roje na prostem. Da dosežejo uspehe, ne smejo biti naboji iz celega in okrogli (temveč so podolgasti zato, da se vsled zarez v topovi cevi začno vrteti okoli svoje osi in ostanejo v pravi smeri, ter imajo pri udarcu večjo silo) in votli ter napolnjeni z razstrelivom, ki najbolj razirga ob svojem času, in tako povzroči večjo škodo sovražniku. Ti naboji so tudi dvojne vrste:

granate in šrapneli. Granate so sicer iz celega kosa jekla, a so votle in napolnjene z razstrelivom. Ko zadenejo na oviro (zemljo ali zid), se najprej nekoliko vanjo zarijejo, potem pa na drobne kosce razlete in vse kar je blizu, razbijejo. Zato se z granatami obstreljujejo močne utrdbe in okopi. Šrapnel se po zunanje loči od granate le po tem, da ima na srednjem koncu „špico“ iz mesinga. Napolnjeni so šrapneli z nad 300 krogļami, ki so v lite v maso od žvepla in drugih razstreljivih snovi. S posebnim ključem (francozom) se sprednji konec tako zasučje, da se ob določenem času masa odnotraj vžge, špico odbije in nad sovražnika se vsuje, kakor iz strelne puške, toča krogel od zgoraj dol. Te krogle niso tako snažne in drobne, kakor iz puške, zato so rane od šrapnelov večje in se rade tudi gnoje. Vsled tega se vojaki najbolj boje šrapnelovih ran.

Nemški uspehi.

K. B. Berlin, 27. oktobra. Wolffova pisarna poroča: Veliki glavni tabor, 27. oktobra dopoldne. — Naznanilo najvišjega armadnega vodstva:

Boji ob koncu Yser-Ypres-kanala pri Ypres in južno-zahodno Lille nadaljujejo se z isto trdovratnostjo. Nemško vojaštvo napravilo je tudi večeraj napredke. Na ostalih delih glavne fronte na vzhodu se bistveni dogodki niso prigodili.

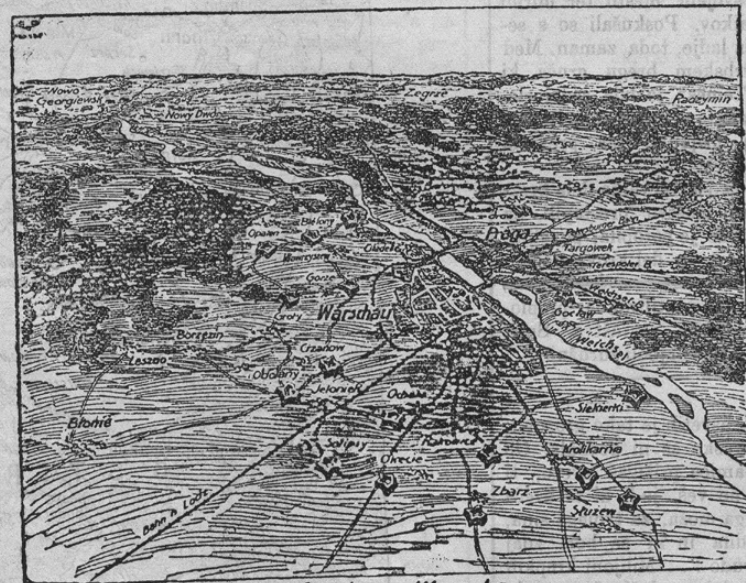
Zahodno od Avgustowa je napad Nemcev v počasnem napredovanju. Jugo-zahodno od Varšave bili so vsi napadi velikih ruskih moči od naših vojakov nazaj vrženi Severno od Iwangoroda prekoračili so novi ruski armadni kōri reko Weichsel.

Božič na bojišču.

Božič se bliža, praznik ljubezni in domačije. Bodisi reven ali bogat, vsak pripravi — bodisi iz trudapolnih prihrankov, bodisi iz preobilnosti, tistim, ki so najbližji njegovemu srcu kako darilo. Komu se ne porose oči, če pomisli na naše vojake, ki izpolnjujejo v tem času, daleč od doma, mogoče v zapuščenih okolici, najplemenitejšo a tudi najtežavnejšo dolžnost. Vojni preskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil poslati junakom skromno božično darilo in v ta namen naklonil pol milijona kron. Če tudi je ta svota zdatna, le ne zadošča,

Varšava.

Danes prinašamo sliko ruske trdnjave Varšava. Vkljub velikemu naporu se Rusom ni posrečilo, ustaviti napredovanje nemške in avstro-ogrske armade proti Varšavi. 60 kilometrov zahodno od Varšave bila je ruska kavaljerija hudo tepena in kmalu bode pričel grozoviti napad na Varšavo samo. Varšava leži ob levem bregu reke Weichsel in je glavno mesto ednako imenovanega okraja ter središče mnogih železnic. Varšava je jako močno utrjena in poleg tega je v njeni bližini večina ruske armade združena.

Reliefkarte von Warschau.